

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В. Л. Симиренка

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет
«18» червня 2026 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЛОДІВНИЦТВО»

Галузь знань Н. Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність Н1 «Агрономія»

ОПП Агрономія

Факультет Агробіологічний

Розробник доцент, к. с.-г. наук Мазур Борис Миколайович

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни Плодівництво

Навчальна дисципліна ПЛОДІВНИЦТВО є обов'язковою компонентою і відноситься в освітній програмі до циклу спеціальної (фахової) підготовки. Вивчення навчальної дисципліни «Плодівництво» формує у майбутніх фахівців спеціальності Н1 «Агрономія» знання і навички з технологій виробництва плодів і ягід, які є основою харчування населення та сировиною для переробних підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Плодівництво» є вивчення і засвоєння біологічних та екологічних особливостей росту, плодоношення і розмноження плодових, ягідних культур і винограду, набуття практичних навиків вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур та винограду.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	Н. Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	
Спеціальність	Н1 «Агрономія»	
Освітня програма	Агрономія	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	3	3
Семестр	5	5
Лекційні заняття	30 год.	16 год.
Практичні заняття		16 год.
Лабораторні заняття	30 год.	—
Самостійна робота	60 год.	—
Індивідуальні завдання	—	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<u>4</u> год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Плодівництво» є підготовка фахівців для роботи у галузі садівництва та виноградарства.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Плодівництво»: Ботаніка, фізіологія рослин, ґрунтознавство, агрохімія

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

- СК1. Базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин;
- СК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин;
- СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач;
- СК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії;
- ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін
- ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії;

- ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов;
- ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог;
- ПРН15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції;
- ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма				заочна форма		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі	
		л	п	с.р.		л	п
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Біологія, екологія та розмноження плодових і ягідних рослин.							
Тема 1. Народногосподарське значення, стан та перспективи розвитку плідівництва в Україні.	10	2	2	6	1	1	
Тема 2. Морфологія плодових рослин.	10	2	2	6	3	1	2
Тема 3. Закономірності росту і плодоношення плодових рослин.	10	2	2	6	2		2
Тема 4. Екологічні фактори в житті плодових рослин.	10	2	2	6	2	2	
Тема 5. Вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових культур. — Плодовий розсадник	10	2	2	6	2	2	
Тема 6. Вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових культур. — Технологія вирощування саджанців плодових культур.	10	2	2	6	3	2	1
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	36	16	8	8

Змістовий модуль 2. Закладання насаджень і технології виробництва плодів.

Тема 7. Проектування саду та підготовка площі для закладання багаторічних насаджень	12	2	6	4	2	1	1
Тема 8. Системи утримання та обробітку ґрунту в садах	8	2	2	4			
Тема 9. Удобрення саду.	8	2	2	4	2		2
Тема 10. Зрошення садів	4	2		2			
Тема 11. Формування крони плодового дерева	12	4	4	4	2	1	1
Тема 12. Обрізування плодових дерев	8	2	2	4	6	4	2
Тема 13. Збирання і товарна обробка врожаю	8	4	2	2			
Разом за змістовим модулем 2	60	18	18	24	16	8	8
Усього годин	120	30	30	60	32	16	16

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Народногосподарське значення, стан та перспективи розвитку плодівництва в Україні.	2
2	Морфологія плодових рослин.	2
3	Закономірності росту і плодоношення плодових рослин.	2
4	Екологічні фактори в житті плодових рослин.	2
5	Вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових культур. — Плодовий розсадник	2
6	Вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових культур. — Технологія вирощування саджанців плодових культур.	2
7	Проектування саду та підготовка площі для закладання багаторічних насаджень	2
8	Системи утримання та обробітку ґрунту в садах	2
9	Удобрення саду.	2
10	Зрошення садів	2
11	Формування крони плодового дерева	4
12	Обрізування плодових дерев	4

13	Збирання і товарна обробка врожаю	2
----	-----------------------------------	---

4. Теми лабораторних (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Породний та видовий склад плодових і ягідних рослин	2
2	Органографія плодових рослин	2
3	Морфологічна та анатомічна будова плодів	2
4	Підготовка інструменту до роботи	2
5	Морфологічна і анатомічна будова насіння плодових рослин та методи визначення його життєздатності	2
6	Помологічний опис сортів та плодів плодових культур	2
7	Структура промислового плодового розсадника. Технологія вирощування саджанців плодових культур. Розрахунок площі відділень плодового розсадника	2
8	Техніка щеплення живцем	2
9	Техніка окулірування підщеп	2
10	Складання плану створення плодового саду	2
11	Техніка розбивки площі під сад та садіння дерев	2
12	Складання календарного плану по догляду за молодим та плодоносним садом	2
13	Техніка формування крони та обрізування плодових дерев різних порід	4
14	Способи розмноження ягідних культур. Обрізування кущових та напівкущових ягідних культур	2
	Усього годин	30

5. Теми самостійної роботи

№з/п	Тема та зміст розділу	Кількість годин
1	Класифікація плодових культур за за морфологічними та ботанічними особливостями	4
2	Плодові утворення плодових та ягідних рослин	4
3	Основні сорти зерняткових та кісточкових культур	4
4	Основні сорти ягідних культур	4
5	Роль мікроорганізмів у живленні плодових рослин	4
6	Альтернативні заходи захисту рослин плодових та ягідних культур	4

7	Позакореневе живлення плодових та ягідних культур	4
8	Вибір ґрунту під закладку багаторічних насаджень	4
9	Вирощування садивного матеріалу плодових (деревних) культур	4
10	Вирощування садивного матеріалу ягідних культур	4
11	Складання календарного плану догляду за багаторічними насадженнями до вступу у плодоношення.	4
12	Складання календарного плану догляду за багаторічними насадженнями в період плодоношення.	4
13	Розбивка саду та розрахунок потреби у садивному матеріалі	4
14	Формування крони у плодових та ягідних культур	4
15	Організація збирання врожаю плодових та ягідних культур	4
Разом		60

6. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
---------------------------	---------------------	------------

Модуль 1. Біологія, екологія та розмноження плодових і ягідних рослин			
Породний та видовий склад плодових і ягідних рослин	ПРН 7, 10, 16. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії; Організувати результативні і безпечні умови роботи	5	
Орґанографія плодових рослин		5	
Морфологічна та анатомічна будова плодів		5	
Підготовка інструменту до роботи		5	
Морфологічна і анатомічна будова насіння плодових рослин та методи визначення його життєздатності		5	
Помологічний опис сортів та плодів плодових культур		5	
Структура промислового плодового розсадника. Технологія вирощування саджанців плодових культур. Розрахунок площі відділень плодового розсадника		5	
Техніка щеплення живцем		5	
Самостійна робота		10	
Модульна контрольна робота 1		50	
Разом за модулем 1		100	
Модуль 2. Закладання насаджень і технології виробництва плодів			
Техніка окулірування підщеп	• ПРН 6, 11, 13, 15. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії; Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. Проектувати та організувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.	5	
Складання плану створення плодового саду		5	
Техніка розбивки площі під сад та садіння дерев		5	
Складання календарного плану по догляду за молодим та плодоносним садом		10	
Техніка формування крони та обрізування плодових дерев різних порід		10	
Способи розмноження ягідних культур. Обрізування кущових та напівкущових ягідних культур		5	
Самостійна робота 2 модуль		10	
Модульна контрольна робота 2		50	
Разом за модулем 2		100	
Навчальна робота		$(M_1+M_2)/2*7 \leq 70$	
Екзамен		30	
Разом за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою
--------------------------------------	---------------------------------

90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу згідно стандартів
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2565> ;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Гринник І.В. Вітчизняні технології виробництва, зберігання та переробки плодів і ягід в Україні / І. В. Гринник, І.К.Омельченко, О.М. Литовченко.–К.: «Преса України», Інститут садівництва НААН України, 2012. –120 с.
2. Кондратенко Т.Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України / Т. Є. Кондратенко. – К.: Манускрипт – АВС, 2010. – 400 с.

3. Кондратенко Т. Є. Андрусик Ю.Ю. Загальна та часткова помологія.–К: НУБіП, 2017. – 253 с.
4. Кондратенко Т. Є., Кузьмінець О.М. Помологія. Поширені та перспективні сорти зерняткових культур. – Київ: ЦП Компринт, 2018 – 227 с.
5. Кондратенко Т. Є., Кузьмінець О. М. Помологія кісточкових культур. – К.: ЦП Компринт, 2019. – 292 с.
6. Кондратенко Т.Є. , Кузьмінець О.М. Помологія ягідних культур. – К.: ЦП Компринт, 2020. – 436 с.
7. Куян В.Г. Плодівництво / В. Г. Куян.– Житомир, 2009.– 480 с.

Допоміжна

1. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво / В. Г. Куян. – К.: Світ, 2004. – 464с.
2. Мельник О.В. Формування і обрізування інтенсивних насаджень яблуні / О. В. Мельник // Новини садівництва. Спеціальний випуск. – 2005. – 36 с.
3. Омельченко І.К. Культура яблуні в Україні / І. К. Омельченко. – К.: Урожай, 2006. – 304 с.
4. Технологія вирощування смородини чорної та порічки / В. О. Сіленко, Л. Ф. Скалецька, В.І. Войцехівський, Г.С. Андрусик; за ред.. П.З. Шеренгового. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2012. –124с.
5. Чиж О.Д., Інтенсивні сади яблуні / О. Д. Чиж, В.В. Фільов, О.М. Гаврилук, С.М. Чухіль. –К.: Аграрна наука, 2008. – 224 с.
6. Яновський Ю.П. Ягідництво: Навчальний посібник / Ю.П. Яновський, В.В. Воєводін, О.М. Лапа та ін.; за ред. Ю.П. Яновського. – К., 2009. –216с.
7. Яновський Ю.П. Довідник із захисту плодових культур: Навчальний посібник / Ю.П. Яновський.. – К., 2019. –468с.

8. Дикун О.М. Інтенсивні технології вирощування органічної (екологічно чистої) продукції полуниці садової, малини, ожини, смородини і агрусу у незахищеному ґрунті / О. М. Дикун, В.В. Козак. – К.: «Агросвіт України», 2012. –76 с.

9. Лапа О.М. Основи інтегрованого захисту зерняткових садів / О.М. Лапа, В.Ф. Дрозда, С.Д. Мельничук. – К.: Універсал-Друк, 2006. – 96 с.

10.Марковський В.С. Ягідні культури в Україні: навчальний посібник / В. С. Марковський, М.І. Бахмат. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. – 200 с.

11.Марковський В.С. Суниця садова / В.С. Марковський. – К.: Дім, сад, город, 2002. – 60 с.

12.Матвієнко М.В., Груша в Україні / М.В. Матвієнко, Р.Д. Бабіна, П.В. Кондратенко. – К.: Аграрна думка, 2006. – 320 с.

13.Омельченко І.К. Садівнича наука України: минуле, сьогодення, перспективи / І.К. Омельченко, І.В. Гринник. – К.: «Преса України», Інститут садівництва НААН України, 2012. – 528 с.

14.Рульєв В.А. Економічні проблеми розвитку садівництва України: Монографія / В.А. Рульєв. –К.: ННЦ ІАЕ, 2004. –360 с.

15.Чиж О.Д., Інтенсивні сади яблуні / О.Д. Чиж, В.В. Фільов, О.М. Гаврилюк, С.М. Чухіль. –К.: Аграрна наука, 2008. – 224 с.

16.Шевчук І.В. Сучасні методи захисту плодово-ягідних та овочевих культур від шкідливих організмів/ І.В. Шевчук. – К.: Вид. ТОВ РІКЗ “Раритет”, 2003. – 176 с.

17.Шестопаль О.М. Промислове садівництво України: ретроспектива, сучасний стан та перспективні напрямки розвитку // О.М. Шестопаль // Садівництво. -2007. -Вип. 60. –С.28-41.

Інформаційні ресурси

1. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні у 2024 році. / Державна система охорони прав на сорти рослин. – <http://sops.gov.ua/index.php?page=reestr#>
2. Міжвідомчий науковий збірник “Садівництво”;
3. Наукові збірники НУБіП України;
4. Новини садівництва /Науково-виробничий журнал. Періодичне видання.
5. Фахові журнали з садівництва.